

Zgodba *Spomladanske težave medveda Dema* je iz knjige **Pravljičarija pod Triglavom** **Kristine Menih** (Planinska založba PZS, 2018).

Spomladanske težave medveda Dema

Celo tako znanemu medvedu, kot je bil Dem, ki je v deželi pod Triglavom preživel že štiri zime, se je nekoč primerila strašansko nerodna reč. In to ravno v času, ko se je komaj prebujala pomlad in so bili vsi planinski prebivalci neverjetno radovedni ...

V zadnjo dolino pod Triglavom se je po dolgi zimi nazadnje le naselila pomlad. Na južni strani visoke planine je pod leskovim grmom v nižavi prvi pretegnil svoje zimzelene liste črni teloh. Svoje rožnato rjavo stebelce je junaško in zelo pokončno iztegnil proti soncu. Ni trajalo dolgo, ko se je popek na njegovem vrhu sredi najtoplejšega dela dneva razprl v snežno bel cvet s pridihom rožnate ob robovih. Ker je pod telohom še vztrajala tanka zaplata snega, se cveta skoraj ni videlo, kar pa njegovega lastnika ni prav nič motilo. Nasprotno: čisto zadovoljen je bil, da ga nihče ne opazi, saj si je želel še malo miru, preden bodo okoli njega zabrenčale glasne čebele in druge pogosto prav nadležne žuželke.

Vse toplejši sončni žarki so sčasoma zvabili na plan še trobentice, vijolice, žafrane in najpogumnejše avriklje, ki jim mnogi pravijo lepi jegličiči. Planinski travniki so ozeleneli in vzcveteli. Vse je brstelo v gozdovih, po livadah in planjavah.

Ko je prvič zakukala kukavica, je nastopilo tisto jutro, ki ga je medved Dem že dolgo načrtoval za prvi spomladanski pohod iz domače votline. Čez zimo je bil pošteno shujšal in lačnega, kot je postal, ga je neugnano gnalo na prosto, da si čim prej poišče kaj uporabnega za pod zob. Pred zimskim spanjem si je sicer privoščil hrane v izobilju. Toliko je pojedel, da se je njegova teža več kot podvojila. Postal je ravno tako okrogel, kot se za povprečnega rjavega medveda spodobi. Med zimskim spanjem pa je pokuril skoraj vse svoje maščobne zaloge. Postal je vitek kot kuna zlatica na shujševalni dieti, zato je tistega dne kožuh visel z njega kot podbradek kakšne postarane gospe ...

Medved Dem iz Pravljičarije pod Triglavom - ilustracija Jerneja Kovača Myinta

Dem je v svojem dolgem medvedjem življenju preživel kar nekaj zim, a le zadnje štiri v dolini, imenovani Zadnjica. No, seveda pozimi ni spal kar na prostem! O, ne! V primerno prostorni jami, ki jo je ob enem svojih pohajanj odkril v gori Pihavec, sta si z njegovo (zdaj že nekdanjo) ženo uredila prav prijeten dom. Kamnita tla sta družno prekrila s prhljem vejevjem in suhim listjem, kar je postalo udobna, mehka in topla podlaga za ležanje. Ampak vsemu udobju navkljub je Dem že celo leto preživel sam s seboj. Nič narobe, saj medvedi so po naravi samotarji, ampak njega je lansko pomlad zapustila žena.

Zakaj?

»Zaradi tvojega glasnega smrčanja in prepogostega nerganja,« je obelodanila medvedka. Potem ga je s svojimi čudovitimi temno rjavimi očmi še zadnjič strogo pogledala izpod nagubanega kosmatega čela, se zadnjič ozrla po njunem domovanju, še zadnjič jeznorito zaloputnila z vrati in posvarila Dema: »Grrrr ... Le glej, da ne boš stikal za menoj in da me slučajno ne bi iskal. Ker tudi če me najdeš, se ne bom nikoli več vrnila, si razumel?« Tako mu je zabundala namesto zadnjega pozdrava in, ne da bi se ozrla, strumno odhlačala v neznano.

Dem je razumel in upošteval njen nasvet, a je vseeno dolgo žaloval za ženo in se jezil sam nase, na svoje smrčanje in na nerganje. Toda, ker mu lastna jeza in kes nista nič pomagala, se je vdal v usodo in se spet začel veseliti življenja. Samski stan mu je postal celo všeč, saj je zdaj končno lahko počel, karkoli in kadarkoli je hotel. Ni mu bilo treba pospravljati brloga, tudi umiti se mu ni bilo treba, če se mu ni ljubilo, in smrčal je lahko po mili volji prav vsako noč in še čez dan, če

se mu je tako zahotelo ... Ja, Dem je znova odkril čare samskega življenja in užival v njih ... Ta medved sicer ni bil ravno dolge pameti, zato je kar hitro pozabil na družinsko življenje. Kajti nikogar ni bilo, ki bi mu vestno pridigal, da mora pospraviti za seboj, da si mora umiti zobe, da si mora preobleči smrdljive spodnjice ... Še več: če se je v njem prebudila potreba po čiščenju, si je nadel predpasnik in vzorno očedil svoj brlog, kadar pa ga je popadla živa lenoba, se je predal neredu in umazaniji. Takrat ga ni bilo, ki bi se nad tem zmrdoval, in Dem je užival!

Medved Dem je resnično užival v svoji samoti. Užival je, dokler ni tistega spomladanskega dne tako močno zahrepenel po družbi, da se je začudil sam nad seboj, ko mu je po njegovih medvedjih možganih zavrtala misel: »Meni ni prav nič prijetno, da sem kar naprej sam. Skrajni čas je že, da si poiščem družbo.« Pritrdil je notranjemu glasu, ki ga je usmerjal ven, na plan, medtem ko je vse štiri šape, kosmato glavo in tudi repek še molel od sebe, udobno zleknjen na mehki listnati preprogi sredi votline.

»Samo lakote se moram čim prej otresti, potem si bom poiskal družbo,« je zabrundal, ko se je le postavil na vse štiri, se lenobno pretegnil in lagodno odšvedral na prosto. Prav takrat je na bližnjo smreko priletel glasen planinski vrabec.

»Čiv, čiv, čiv, sem še živ, sem še živ! Brž našpičite ušesa vsi, ki jih imate, in prisluhnite! Prinašam vam polno svežih vesti! Čiv, čiv, čiiiiiiiiiiiiiv ... Sveže novice, sveže novice! Čiv, čiv, čiv, čiiiiiiiiiiiiiiiiiv,« je čivkala ptičica.

Radovedni Dem je pozabil na svojo lakoto in se, željan družbe in novic, ozrl proti klepetavki na drevesu. Tedaj je v smrečju opazil vse polno radovednežev - predvsem ptice, med njimi pa tudi poskočno zvedavo veverico, ki je, polna radovednosti, dobesedno priletela s sosednjega drevesa. Živali niso sedele le na smreki! O, ne, posedle so tudi pod njo. Kot najboljši prijatelji so volk, lisica, zajec, svizec, gams, kozorog in pitbulka Dixie z nagobčnikom čisto onemeli od gole zvedavosti, posedli v krog okoli smreke in čakali svežih vesti. Pod zeleno smreko so v krogu sedele divje živali skupaj z udomačeno pitbulko, ki je živela v eni od hišic v dolini in bila resnici na ljubo čisto dostojna, prijazna in crkljiva psička. Prav nič podobna strašnim popadljivim pitbulom, o katerih tako radi govorijo in strašijo mnogi, ki pitbula še videli niso, temveč so bili le slišali praviti o njem ... No, kljub temu je Dixie bila pes, zato jo je njena skrbnica pustila v naravo le z nagobčnikom.

Živali so torej družno pričakovale svežih vesti in imele so kaj slišati!

»Najlepša srna, čiiiv, tista, ki je lani postala mis, čiiiv, je včeraj povrgla mladička. Dva mladička, čivčivčiv! In kozorog Pohajavec, tisti izpod Prehodavcev, ki nenehno postopa po Lepoču, bo kmalu postal dedek, čiv, čiv, čiv,« je vrabec hitel stresati novice, da so se kot debeli lešniki trkljale med navzoče.

Dema slišano ni kaj prida zanimalo, zato se je nameril naprej, svojemu kosilu naproti. Takrat pa je vrabec začel še bolj predirljivo vreščati: »Čivčivčivčiv, čakaj Dem, čakaj, čiv, čiv, čiv, čiv! Imam vest tudi zate, tudi zate, čiv, čiv, čiiiiiiiiiiiiiiiiiv. Tako je vpil neugnanec na veji. Dem je postal in napel ušesa. Prvič iz gole radovednosti, drugič pa zato, ker so se vse živali zastrmele vanj pričakujoč, da se bo ustavil in prisluhnil.

»Dem, tvoja nekdanja žena si je našla novega moža, novega moža, novega moža! Čiv, čiv, čiv! Zdaj živi na drugi strani Alp, poročena z medvedom iz Bosne, čiv, čiv. Oba sta migranta in menda že pričakujeta potomstvo, čiv, čiv ... Sami tujci na drugi strani Alp, sami tujci! A so jih domačini baje kar lepo sprejeli. Čipirani medvedi menda smejo prosto hlačati, kjer jim je drago, le druge živali morajo pustiti na miru,« je poznavalsko oznanjala ptica tako glasno, da so slišali vsi.

Demu je ob tem postalo strašansko vroče v kožuhu, nerodno pa tako, da bi se najraje nekam skril. A se ni imel kam, zato je kar stal tam kot lipov bog, živali pa so buljile vanj, kot da bi bil tujec in ne znani, dobri medved Dem.

Prav takrat je skozi podrast stopal lovec Lojz. Prešerno razpoložen si je brundal znani napev in opazoval okolico, ko je tam sredi gozda pod smreko ugledal svizca, lisico, zajca, volka, gamsa, pitbulko Dixie, ki jo je dobro poznal, medveda in kozoroga, na smreki pa celo ptičjo jato in veverico v zapik.

»Naj me šment, saj to ne more biti res,« je zamrmral v svoj brk in se podvizal proti smreki. Hitel je, da bi jo čim prej dosegel. V žepu je že stikal za telefonom, da bo posnel edinstveno fotografijo. Lojz je tako brezglavo divjal svojemu cilju naproti, da se je kakodane spotaknil in pogrnil na tla, kolikor je bil dolg in širok. Njegov padec je pospremil glasen ropot in prestrašil vse živali. Brž so se plašno spogledale, potem pa urno odvršale vsaka na svojo stran. Celo neustrašna Dixie je spodvila rep in presenečeno dvignila desno tačko, preden se je podvizala domu naproti!

Kaj pa Dem? Njemu se ni mudilo prav nikamor. Kar stal je tam kot kip in mlel, kar je bil slišal od vrabčka. Negibno je stal in razmišljal ... Slednjič ga je prešinilo modro spoznanje: »Saj je tako, kot se je zasukalo, res še najbolje za vse! Ona je končno srečna, meni pa tudi ni hudega.«

Medtem se je lovec Lojz prav zlagoma dvignil in se postavil na noge. Poravnal si je svoj lovski klobuk, otresel prhko zemljo z oblačil in se zazrl proti smreki. Buljil je in buljil, a tam ni bilo nikogar. Le drevo je stalo, ravno, čisto samo, samotno in tiho, kot se za drevo spodobi. Nikjer nobenega sledu za kakšno živaljo. Razočaran je krenil proti dolini in zašepetal: »Če bi včeraj izpustil gostilno, se mi zdaj ne bi bledlo pri belem dnevu in ne bi videl sedeti pitbulke z bokom ob volkovem boku in tudi ne zajca ob lisici ...«

Tako je mislil lovec Lojz, mi pa poznamo drugačno zgodbo, mar ne!?